

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Promptvarii exequialis pars ...

Continens centurias II. dispositionum, quibus themata funebria sive
scripturae dicta varia ...

Bidembach, Felix

Francofurti, 1625

Thema LXIII.

[urn:nbn:de:bsz:31-130978](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130978)

Reparavit etiam per Christum, & dedit a thabonem, spiritum scilicet testificantem quod sumus filii Dei, Rom. 8. vers. 16.

Non à nobis igitur, sed à Deo parata est gloria celestis. Iam ne dicat aliquis: *Da s'ichet aller Handel richtig expedirares est, si omnes ita sumus ornandi gloria celestis, quomodo cunque vivamus in terris?* Hic ergo Paulus addit restrictionē, quæ ostendit, quinā sint superinducendi domicilio celestis: aut quibus parata sit illa domus à Deo facta: dicens, *si modo induri & non nudi reperiemur.*

Vbi notandum est, in scriptura per nuditatem illam intelligi animum fide vacuum. Sicut introducitur ille carens veste nuptiali, Matth. 22. v. 12. Ita Apocal. 3. v. 18. dicitur, *nudus es, & cæcus.* Contra induti dicuntur fideles, qui induerunt Jesum Christum, vestem nuptialem, cum omni sua iustitia.

Hoc vult igitur Paulus, incredulos à gloria illa domicilii celestis plane exclusum iri.

L O C U S. Hoc itaque studiose agendum, ut non inveniamur in conspectu Dei nudi, hoc est, fide vacui. Videmus enim abiici eum, qui non fuit indutus veste nuptiali, Matth. 22. v. 13.

Ideo horratur Joannes Apoc. 3. v. 18. *Suadeo tibi ut induaris vestimentis albis.* Et Apoc. 7. v. 14. *Dealbandæ stolæ in sanguine agni.* Hoc est, induenda est iustitia Christi. Quomodo id fit?

1. In Baptismo, Gal. 3. Christum induisus, v. 27.
2. Quia autem sordidatur illa vestis peccatis, ideo opus est pœnitentiæ & fide. Insignis de hoc extat Pauli locus, Rom. 13. v. 12. 13. & 14.

Hi ambulabunt cum Christo in albis, Apoc. 3. v. 4.

F I N I S.

T H E M A L X I I I.

2. Cor. 5. v. 6. ad 10.

Iraque bono animo sumus semper, & scimus quod cum domi

domi sumus in corpore, peregrinamur à Deo. Per fidem enim ambulamus non per speciem. Confidimus autem & probamus magis peregre abesse à corpore, & praesentes abesse apud Deum. Quapropter contendimus siue domi, siue praesentes, siue foris, siue peregre agentes, vt illi placeamus.

DISPOSITIO.

Omnes sani & praesertim omnes boni patresfamilias hoc agunt, vt in his terris sibi & suis acquiratorius ciuitatis, & fixam habeant sedem, in loco aliquo ipsorum habitationi comodo. Nec hoc potest aut debet improbari. Nam qui domesticos non curat infideli deterior est, Tim. 5. v. 8. At Paulus hoc loco ex omnibus hominibus (si maxime in hoc mundo fixam videantur habere sedem) facit viatores & peregrinantes, & ostendit nos longe adhuc abesse à vera patria.

Est autem admodum insignis hic locus.

Dicamus igitur 1. de hac nostra peregrinatione.

2. Quid in illa peregrinatione Christianis faciendum. Wie man sich auff der Wanderschaft recht solle verhalten.

I. Pars.

Scimus inquit Paulus, quod quamdiu sumus in corpore, peregrinamur à Domino: hoc est, quamdiu hic sumus & viuimus, non sumus in vera patria, in nostra domo parata in caelis, de qua verbis praecedentibus dixerat: sed tãquã peregrini in aliena regione oberamus. Et vt humano more loquamur, nondum sumus domi, apud Deum patrem nostrum. Quia nondum apparuit quid futuri simus, 1. Joa. 3. v. 2. Hoc sic explicat hic: ambulamus in fide non in specie. Hoc est nondum sumus perfecte beati, nec cum Deo versari possumus in vita caelesti, sed tantum in speculo & anigmate videmus. 1. Cor. 13. v. 12. Ibi autem videbimus facie ad faciem, quod hic tantum in fide cernimus,

mus. Vifibilis enim Domini præfentia in hoc mundo nemini contingit, iuxta illud non videbit me homo & viuet, Exod. 33. verſ. 20. Habitat enim lucem inaccessam, 1. Tim. 6. v. 16.

Locvs. Antequam pergamus, notandum hoc loco omnibus Christianis, quod non debeant oculos tantum defigere in terram, sed quærere fuperna & cœleftia, Phil. 2. verſ. 13. Coloff. 3. v. 2. & 3. Eft enim πολιτεια in cœlis Phil. 3. In his terris fumus tantum peregrini & hofpites. Pfal. 39. v. 14. & 119. verſ. 9. Faretur Jacobus te esse peregrinantem, Gen. 47. v. 9. Idem eam ipfo fenferunt omnes Patriarchæ, Hebr. 11. v. 13. Vſque ad 17. Neque enim habemus manentem, ciuitatem, Hebr. 13. v. 14.

1. Itaque imitemur peregrinantes, qui fe non immiſcent iis rebus, quæ aguntur in hofpicio: non negociantur in itinere ſed ſtrenue domum pergunt, Paulus obliuifcitur quæ retro ſunt, Phil. 3. v. 14.

2. Non ſolent ſibi facere inimicos, ſed cum omnibus colunt pacem in itinere, vt tutius poſſint pergere. Ita reconciliare fratri, dum *in via es*, Mat. 5. v. 25. Seclatate pacem & perſequere eam, 1. Pet. 3. v. 11.

3. Non onerant ſe ſarcinis & rebus non neceſſariis. Ita tu in hoc itinere non grauabis cor tuum crapula, ebrietate, Luc. 21. v. 44 vide 1. Pet. 2. v. 11.

II. Pars.

Porro quid faciendum in peregrinatione noſtra (præter ea de quibus iam diximus) Paulus docet.

Tria autem requirit à Christianis, ſuum proponens exemplum.

Primo, magnas moleſtias cogitur denotare viator. *Nuſi foret in Degen/Wind/Schnee/ in his vnd froſt/ offit vbel eſſen/hart ſitzen/ &c.* Ita in hac noſtra peregrinatione multæ aduerſitates accidunt, morbi, paupertas, perſequutiones à Satana & mundo &c. Quid hic faciendum? Audi Paulum: *bono animo ſumus. Patien. c. & magno animo ferimus calamitates.*

Locvs

Locvs h

proceſſus

Domini, He

Il. Patie

deſiderium p

tu viator d

lari, deſidera

deo cupimus

viator omni

preſentiffim

167. vltim.

preſentiam.

Locvs h

ur diſſolui

hoc carere

ſoluer eſſe

tus dicimur

Saturi die

runcilli ca

III. H

morui. M

quenquam

ur gruiſſe

Locvs

Dicitur al

th. At qui

i. Place

vii. Nam

Exemple

a. Place

Coloff. 2. v

omnia pla

rov. 47. q

ethilli.

Placent

reſta.

L O C V S hic patientiam augere debet in nobis, quæ sane necessaria est in hoc itinere vt faciamus voluntatem Domini, Heb. 10 v 36.

II. Patientiam excitabit illud quod sequitur, scilicet desiderium præsentis apud Deum de quo Paulus agit. Sicut viator desiderio patriæ tenetur, ita nos inquit Paulus, desideramus domi esse cum Deo nostro in cælis. Et ideo cupimus mori & ab hoc corpore peregre abesse. sic vincitur omnis calamitas. Deum enim speramus nos mox præsentissimos Deo futuros in abundantia lætitiæ. (Psal. 116. v. vltim.) patienter & strenue pergitur ad metram præfixam.

L O C V S hic docet, non esse Christianos, qui non cupiunt dissolui & esse cum Christo, Phil. 1. v. 23. & dimittere hoc carcere Luc 2. v. 29. &c. Cum non possimus vere & visibiliter esse præsentis Deo nisi prius moriamur. Quin potius dicimus Domine tolle animam meam, 1. Reg. 19. v. 4. *Saturi* die tunc erant illi; Gen. 25. & 35. Meliorem desiderarunt illi patriam, Heb. 11. v. 16.

III. Hoc agant peregrinantes, vt placeant Deo, viui & mortui. Sicut peregrinantes in hoc mundo hoc agunt ne quenquam in itinere offendant. *Dass sie allenthalb guten gruß haben.*

L O C V S. Hoc opus, hic labor erit vt Deo placeamus. Dicitur alias, principibus placuisse viris non infima laus est. At qui Deo placent magis sunt beati.

1. Placent autem Domino qui confidunt in eo, Ps. 147. v. 11. Nam sine fide impossibile est placere Deo, Heb. 11. v. 6. Exemplum est Enoch. Ibid.

2. Placent qui seruiunt Christo, Rom. 14. v. 18. Ideoque Coloss. 1. v. 10. hortatur, vt ambulent digne Deo, ipsi per omnia placentes Idem. 1. Thess. 4. v. 1. Hinc Verus, Actor. 10. v. 45. qui timet Deum & operatur iustitiam, acceptus est illi.

Placent liberi obedientes Deo, Coloss. 3. v. 20. sic de æteris.

3. Placent qui charitatem exercent erga proximum. Heb. 13. v. 16. Hęc sunt sacrificia Deo placencia. Sic enim ipse, Ose. 6. misericordiam volo & non sacrificium. Et quod placeant, patet ex illa commendatione, Matt. 25. v. 35. & seqq.

4. Placent qui laudant & celebrant Deum, & grati sunt pro omnibus beneficiis, Psal. 69. v. 31. Laudabo Deum & placebit ei super iuuenem, &c.

Qui sic Deo student placere, præsentes ipsi erunt in vita beata. Et tales mox ad se rapit, Sap. 4. v. 14. Sicut Henoch, Syr. 44. v. 16. Qui faciunt quod placet Deo his bene erit in hac & futura vita, Deut. 12. v. 8. & Psl. 116. v. 9.

Contra vero qui iuxta carnem viuunt Deo placere nõ possunt Rom. 8. v. 8. Nec etiam Deo placent, qui hominibus placere student, Gal. 1. v. 10. 1. Thess. 2. v. 4.

Ideoque nihil referi si maxime non placeamus hominibus dum placeamus Deo. Ergo præbeamus corpora nostra hostiam viuentem sanctam, *placentem Deo* rationalem cultum nostrum, Rom. 12. v. 1.

F I N I S.

T H E M A LXIV.

2. Cor. 5. v. 10.

Omnes manifestari oportet coram tribunali Christi, vt reportet vnusquisq; ea qua sunt per corpus, iuxta id quod fecit siue bonum, siue malum.

D I S P O S I T I O.

Extat vaticinium in signe de Christo, Esa. 45. v. 23. Mihi curuabitur omne genu. Hoc tum completum iri Paulus ait, Rom. 14. v. 10. quando omnes sistentur ante tribunal Christi. De hoc grauis & memorabilis sententia quam prælegimus sonat, omnibus Christianis probe notanda, vbi idem repetit, quod Romanis scripserat, vt intelligatur serio hanc rem agi. Estque hic locus explicatio illius Articuli in symbolo, quando confitemur, venturum Christum ad